

Agfa Isochromopname

BIJ DE KRIBBE

*Die ons en Die de wereld schiep,
Lag onder menschen neer en sliep.*

G. V. SUYLENSTEIN

DE CHRISTENHEID VIERT HAAR KERSTFEEST. De menschen komen in een feestelijke stemming. Vooral in de steden. Op de perrons onzer hoofdstations branden de lampjes van een grooten kerstboom. Lichtreclame lokt in de winkelstraten en het roode licht doet het goed. Als het buiten nevelig wil zijn: zoo gedempt-grijs, dan is dat gekleurde binnenlicht in den middag al zoo mooi en zoo warm.

Van den eersten Adventszondag af dragen de jongelui hulst met roode bessen of mistletoe met die witte bolletjes. De kerstsymbolen komen al meer in gebruik. De bakker verkoopt kerstbrood. Er worden kerstgeschenken uitgedeeld en naar kerstmuziek luistert men in lunchroom en café. Bij den lichtboom zingt men kerstliederen. Velen lezen Lukas twee en velen gaan naar de kerk.

En we weten het wel, en eigenlijk zijn er in ons goede land maar heel weinig menschen, die het niet weten: wie niet meer heeft dan de uiterlijke symbolen, heeft niets. Want Kerstfeest kan maar op één wijze gevierd worden, wil het zijn naam waard zijn.

Eeuwen geleden is er een Kind geboren, dat in doeken werd gewonden en toen neergelegd in een kribbe.

En nu denken de menschen op 25 en 26 December aan dit feit en geven het bijzondere aandacht. En onwillekeurig stellen ze zich het poover interieur van

Jezus' eerste verblijf voor. Ze zien in den geest den „stal"; Maria en Jozef bij de kribbe; de herders niet te vergeten. Misschien ook den traditioneele os en ezel. De wijzen met hun geschenken. Maar vooral de engelen. Ze kennen de boodschap van den engel, die eerst alleen verscheen, van buiten. Ze behelst groote blijdschap voor alle volken. En nog beter kennen ze den zang, waarmee de menigte des hemelschen heirlegers God prees. En „vrede op aarde" is er dan voor velen de kern van. Misschien wel het voornaamste. Vrede op aarde! in den zin van „geen oorlog meer! Weg met de wapenen!" Vrede op aarde — het is een geschikt opschrift voor een hoofdartikel in allerlei bladen; moet er een uitroep-teeken of een vraagteeken achter? Caricatuurteekenaars hebben hun krachten beproefd om de gedachte te zetten in de lijst van den tijd. Vrede op aarde. Nu.

Ja, de engelen zongen het, en op de vredesconferenties is het herhaald. Door menschen. En nu wordt het bijna tragisch. Want nu moeten we combineeren: menschen en vrede. Met de gedachte aan gezinnen; aan de maatschappij; aan de staten.

Schreef ik hier nu over het Kerstfeest?

Wel nee, ik raakte alleen den buitenkant. Het zienlijke. Niet veel dieper gaat het zóó, dan bij het oude middeleeuwsche kerstspel, waarvan we lezen, dat het werd „gespeeld van de priesters, die tot verscheyden doeren der kercken te pairde inne quamen rijden; elc met zijn gheselschip vergaderende in 't midden der kercken; ende upten groeten orgel waren Engelen, singende gloria in excelsis, ende benede lagen die harders ende speelden; ende daer quam een sterre scietende van after uut die kercke nae 't hoehoutair toe ende bleef dair staen wijsende die drie coninghen den nieuwen gheborn coninck . . ."

Kerstfeest is het feest van het onzienlijke. Het is het eeuwige Woord, door Hetwelk alle dingen gemaakt zijn, God, te prijzen tot in eeuwigheid, die mensch wordt. De Alomtegenwoordige, Die Zich vrijwillig begrenst in ruimte en tijd. De Eeuwige, Die een begin aanvaardt, een begin van menschelijk leven. De Almachtige, Die Zich als hulpeloos kind laat wikkelen in doeken, laat neerleggen in een kribbe. Die Zich laat opvoeden door menschen. Die straks zal toenemen in grootte en in wijsheid. Die ontwikkelen wil, lichamenlijk en geestelijk.

Gods Zoon wordt menschenzoon.

En het motief voor deze menschwording is de redding van arme menschen, die zich zelf niet helpen kunnen.

De verlossing van zondaren uit de banden des doods, uit de strikken der zonde. Uit de slavernij.

Die kribbe, dat is nog maar het begin. Het is de armoe, waarbij alle armoe in de wereld rijkdom heeten kan. Maar de verschijning van den Zoon des menschen beteekent meer. Revius begreep dit in zijn teeren kerstzang, als hij den Heiland ziet „in 't scherpe stroy en dempig hooy." Zijn „handekens in bandekens," maar daarop volgen laat:

Der slangen cop
Daer suldy op
Nog treden met u voetgens.

Hij is gekomen om te dienen. Maar Zijn dienen zal één lange strijd zijn, één ongekende worsteling, die zich zal toespitsen aan het Kruis. En na dit Kruis — het Graf.

En dan wordt het Paaschfeest. En nu kan de Christenheid Kerstfeest vieren, omdat er een Paaschfeest is.

Zonder Paaschfeest zou Kerstfeest waardeloos zijn. Wie in Christus niet ziet den Levensvorst, Die hel en

dood overwon, heeft aan Kerstfeest niets. Het tafereel in den stal is geen aandoenlijk tableau, waarin zich de Liefde manifesteert. De Koning treedt het strijdperk binnen. Om er te overwinnen, om de schepping te verlossen van den vloek.

Daarom werd God mensch, nam Hij een menschelijk lichaam aan. Dit begreep Satan zoo goed. Hij wist het wel, dat de strijd tegen God hopeloos is. Dien had hij eens ondernomen in den hemel en hij had hem radicaal verloren. Maar God werd mensch en met dezen mensch zal hij zich meten. Hij zal trachten de rem der Goddelijke zelfbeperking te breken.

Een mensch zal Gods Wet moeten volbrengen en tegelijk de straf moeten dragen, die de zonde verdiende. Alleen als aan deze twee voorwaarden voldaan zal zijn, zal God de wereld in verzoening hebben gered.

En nu tracht Satan Jezus te doen vergeten, dat Hij mensch is.

„Indien Gij Gods Zoon zijt, zeg, dat deze steenen brooden worden.”

„Indien gij Gods Zoon zijt, werp Uzelven nederwaarts.”

En als het zoo niet gaat, dan waagt hij alles op alles. Hij stelt zich de vraag, of deze mensch Gods toorn zal kunnen dragen en niet bezwijken zal, voor Hij heeft kunnen verlossen.

Nu legt hij den giftigen dolk, die Jezus treffen moet, in de hand van een discipel. Judas verraadt, Petrus verloochent, en de rest vlucht.

In Gethsemané zal Jezus bidden, of deze drinkbeker Hem voorbij kan gaan.

Op Golgotha zullen de kruistormenten Hem ten volle treffen.

En als deze worden geleden, tracht Satan voor 't laatst de menschelijke rem te vernielen.

„Indien Gij Gods Zoon zijt, kom af van het kruis.”

Het is alles vergeefs. „De overste dezer wereld komt en heeft aan Mij niets.”

In de eenzaamheid der verlatenheid zendt Jezus Zijn meest ontroerende klacht de duisternis in. En dan is de overwinning behaald. Het is volbracht! Het verlossingswerk, dat in Bethlehem begon.

Och, die stal, die kribbe, die doeken, die arme Maria en Jozef — het hoort er allemaal bij, maar het is alles achtergrond. Het symboliseert de armoe, maar het is de armoe niet.

„Hij heeft Zichzelve vernietigd” — dat is de armoe van Bethlehem en van Golgotha en van heel dat leven van kribbe tot graf.

En dát is de gedachte, die „Kerstfeest” tot Kerstfeest maakt.

A. L. v. HULZEN

Naar een schilderij van Jan Steen